

Powiatowy Inspektorat Weterynarii w Sępólnie Kraj.

Inspekcja Weterynaryjna jest państwową instytucją kontrolno-nadzorczą. Na jej czele stoi Główny Lekarz Weterynarii. Na szczeblu powiatowym zadania Inspekcji Weterynaryjnej wykonuje Powiatowy Lekarz Weterynarii, będący organem administracji państwowej. Służbowo Powiatowy Lekarz Weterynarii podlega Wojewódzkiemu i Głównemu Lekarzowi Weterynarii. Główne działania Inspekcji Weterynaryjnej skupiają się na szczeblu powiatowym. W zakresie wykonywania zadań na terenie powiatu Powiatowy Lekarz Weterynarii w Sępólnie Kraj. ściśle współpracuje z lokalnymi organami władzy samorządowej oraz powiatowymi służbami i inspekcjami.

Powiatowa Inspekcja Weterynaryjna w Sępólnie Kraj. realizuje zadania z zakresu ochrony zdrowia zwierząt oraz bezpieczeństwa produktów pochodzenia zwierzęcego w celu zapewnienia ochrony zdrowia publicznego wynikające z ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej (tekst jednolity Dz.U. 2024 poz. 12). Swoje zadania wykonuje w szczególności przez: zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt, w tym chorób odzwierzęcych; badania kontrolne zakażeń zwierząt; monitorowanie chorób odzwierzęcych i odzwierzęcych czynników chorobotwórczych oraz związanej z nimi oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe u zwierząt, w produktach pochodzenia zwierzęcego i środkach żywienia zwierząt; badanie zwierząt rzeźnych oraz produktów pochodzenia zwierzęcego; przeprowadzanie kontroli weterynaryjnej w handlu; kontroli na miejscu w zakresie przestrzegania wymogów wzajemnej zgodności oraz sprawowanie nadzoru nad bezpieczeństwem produktów pochodzenia zwierzęcego, w tym nad wymaganiami weterynaryjnymi przy ich produkcji, umieszczaniu na rynku oraz sprzedaży bezpośredniej i działalności marginalnej, lokalnej i ograniczonej oraz RHD; wprowadzaniem na rynek zwierząt i ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego; wytwarzaniem, obrotem i stosowaniem pasz, dodatków stosowanych w żywieniu zwierząt; zdrowiem zwierząt przeznaczonych do rozrodu, jaj wylęgowych drobiu i produktów akwakultury; przestrzeganiem przepisów o ochronie zwierząt; przestrzeganiem zasad identyfikacji i rejestracji zwierząt oraz przemieszczaniem zwierząt.

Zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt, w tym chorób odzwierzęcych

Powiatowy Lekarz Weterynarii w Sępólnie Kraj. prowadzi badania zwierząt w celu kontroli występowania następujących jednostek chorobowych:

- pryszczycza,
- choroba pęcherzykowa świń,
- klasyczny pomór świń,
- afrykański pomór świń,
- gąbczasta encefalopatia bydła,
- choroba Aujeszky'ego,
- gruźlica bydła,
- brucelloza bydła,
- brucelloza kóz i owiec,
- enzootyczna białaczka bydła,
- trzęsawka owiec,
- wysoce zjadliwa grypa ptaków.

Badania kontrolne występowania ww. chorób prowadzone są zgodnie z obowiązującymi przepisami.

W ramach kontroli gospodarstw utrzymujących trzodę chlewną i drób w zakresie przestrzegania przepisów bioasekuracji w odniesieniu do chorób ASF i HPAI kontrole przeprowadzane są raz w roku w przypadku, gdy brak jest stwierdzenia wirusa na terenie powiatu. Aktualnie na terenie powiatu sępoleńskiego jest 239 stad świń i 18 zarejestrowanych stad drobiu.

Corocznie wykonywany jest odstrzał sanitarny dzików przez koła łowieckie z terenu powiatu zgodnie z Rozporządzeniem Wojewody Kujawsko-Pomorskiego. Na terenie powiatu pozyskiwanych jest corocznie około 800 szt. dzików. Dodatkowo pobierane są próbki do badań w kierunku ASF i CSF od dzików padłych i powypadkowych. Do tej pory występowanie wirusa ASF i CSF nie zostało potwierdzone.

Od września 2024r. wspólnie z Nadleśnictwem Lutówko, Nadleśnictwem Runowo Krajeńskie, Urzędem Gminy Więcbork i Kamień Krajeński oraz Powiatowym Zarządem Dróg w Sępólnie Krajeńskim prowadzone są opryski na północno-zachodniej granicy powiatu sępoleńskiego tworzące barierę zapachową ograniczającą migrację dzików wzdłuż granicy woj. kujawsko-pomorskiego.

Badania kontrolne zakażeń zwierząt

Dla potwierdzenia oceny sytuacji zdrowotnej zwierząt prowadzone są badania kontrolne monitoringowe zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 15 marca 2023 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie określenia jednostek chorobowych, sposobu

prowadzenia kontroli oraz zakresu badań kontrolnych zakażeń zwierząt (t.j. Dz. U. z 2023r. poz. 524 z późn. zm.). W ramach tych badań na terenie powiatu sępoleńskiego poddawana jest corocznej kontroli 1/5 stad bydła w kierunku enzootycznej białaczki bydła, gruźlicy bydła oraz brucelozy bydła. W kierunku brucelozy owiec i kóz poddawane jest 5% stad owiec i kóz z terenu powiatu. W kierunku gorączki Q badanych jest 14 szt. bydła, IBR/IPV 14 szt. bydła. W kierunku klasycznego pomoru świń wysyłane są do badań próbki krwi dostarczone przez myśliwych w ilości 5% liczby odstrzelonych dzików z odstrzału planowanego.

W kierunku monitoringu HPAI (wysoko zjadliwa grypa ptaków) z terenu wolnego od tej choroby pobierane są próby na fermach drobiu.

Do tej pory wszystkie próby pobrane od zwierząt w ramach badań kontrolnych zakażeń były ujemne.

W roku 2024r. nie zanotowano ani jednego przypadku stwierdzenia BSE jak też do Powiatowego Lekarza Weterynarii nie zgłoszono ani jednego podejrzenia tej choroby. Kontrola nad tą chorobą opiera się głównie na pobieraniu prób do badań laboratoryjnych w trakcie uboju bydła oraz od bydła padłego w zakładach utylizacyjnych.

Zakłady lecznicze na terenie powiatu prowadzą szczepienia przeciwko wściekliznie psów i kotów. Podczas prowadzonych obserwacji zwierząt w związku z podejrzeniem wścieklizny, stwierdzone są przypadki niedopełnienia obowiązku zaszczepienia psów przeciwko wściekliznie, w takich przypadkach stosowane jest postępowanie mandatowe.

Kontynuowany jest program monitoringu i zwalczania choroby Aujeszky'ego. Powiat sępoleński jest regionem urzędowo wolnym od wirusa choroby Aujeszky'ego. Wszystkie stada utrzymujące trzodę chlewną w powiecie posiadają status urzędowo wolny od wirusa choroby Aujeszky'ego. W każdym stadzie świń corocznie pobierane są próby monitoringowe.

Od lutego 2025r. cały teren powiatu został objęty strefą wstępowania choroby niebieskiego języka, w związku z wystąpieniem ogniska tej choroby w woj. zachodnio-pomorskim. Zasięg strefy to 150 km od ogniska. W związku z powyższym obowiązują ograniczenia sprzedaży zwierząt z gatunku: bydło, owce, kozy do dalszej hodowli do strefy białej nieobjętej występowaniem wirusa. W takim przypadku przed przemieszczeniem dokonywane są badania zwierząt przemieszczanych. Koszt tych badań ponosi właściciel zwierząt.

Nadzór nad produkcją środków spożywczych pochodzenia zwierzęcego

Zgodnie z rejestrem nadzorowanych zakładów produkujących produkty pochodzenia zwierzęcego prowadzonym przez Powiatowego Lekarza Weterynarii w Sępólnie Krajeńskim na podstawie art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 16 grudnia 2005 r. o produktach pochodzenia zwierzęcego (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r. poz. 872 z późn. zm.), pod nadzorem znajdują się zakłady prowadzące działalność polegającą na:

Rodzaj działalności	Ilość podmiotów
Rzeźnia, zakład rozbioru (drób), zakład przetwórstwa (świnie)	2
Punkt skupu zwierząt łownych	6
Sprzedaż marginalna, lokalna, ograniczona	1
Sprzedaż bezpośrednia	45
Gospodarstwa produkcji mleka	124
Rolniczy Handel Detaliczny - RHD	45

W w/w podmiotach prowadzone są kontrole planowane i doraźne.

W wyniku przeprowadzanych kontroli Powiatowy Lekarz Weterynarii w uzasadnionych przypadkach wydaje decyzje administracyjne nakazujące poprawę spełnienia warunków weterynaryjnych. W szczególnych przypadkach wydaje decyzje wstrzymujące działalność do czasu spełnienia wymagań weterynaryjnych.

Powiatowy Lekarz Weterynarii nadzoruje także prowadzenie ubojów na użytek własny na terenie gospodarstw.

Na terenie powiatu sępoleńskiego działają 3 pracownie diagnostyki włośni, gdzie przeprowadzane jest badanie mięsa w kierunku obecności włośni. Badanie w pracowniach przeprowadza 4 wyznaczonych, certyfikowanych lekarzy weterynarii wolnej praktyki (TPDW w Śmiłowie, gdzie badane jest mięso ze świń ubijanych w ZPM P. Ciepluch oraz TPDW w Sypniewie i Kamieniu Krajeńskim, gdzie badane są próbki od świń na użytek własny oraz od odstrzelonych zwierząt łownych). Wszystkie badania w kierunku włośni wykonywane są metodą wytrawiania.

Corocznie prowadzony jest monitoring pozostałości chemicznych i biologicznych u zwierząt, których tkanki są przeznaczone do spożycia przez ludzi, zgodnie z corocznie opracowywanym krajowym planem kontroli.

Przeprowadzane są również kontrole targowisk w zakresie urzędowej kontroli żywności w odniesieniu do produktów pochodzenia zwierzęcego.

Na terenie powiatu sępoleńskiego skup mleka surowego bezpośrednio z gospodarstw prowadzi 5 zakładów mleczarskich, z pominięciem punktów skupu. Są to zakłady: „Mlekpól” Grajewo, SSPM Strzelecka, OSM Łobżenica, SM „Spomlek” Oddział Chojnice, Grupa Polmlek Grudziądz Sp. z o.o. Łącznie na terenie powiatu sępoleńskiego hodowla bydła mlecznego prowadzona jest w 124 gospodarstwach, z których mleko surowe jest wprowadzane do obrotu. W wyżej wymienionych gospodarstwach prowadzone są kontrole weryfikujące spełnienie warunków sanitarno-weterynaryjnych oraz pobierane są próbki mleka do oceny jego jakości.

Obrót zwierzętami i materiałem biologicznym oraz ich identyfikacja

Powiatowy Lekarz Weterynarii prowadzi również nadzór nad podmiotami zajmującymi się pośrednictwem w obrocie zwierzętami z wykorzystaniem w swej działalności obiektów budowlanych (4 podmioty) oraz podmiotów dokonujących odbioru bezpośredniego z gospodarstw (7 podmiotów).

Powyższy nadzór związany jest także z wystawianiem świadectw zdrowia dla każdej partii wysyłanych zwierząt z gatunku świnie i drób z miejsca ich pochodzenia do miejsca przeznaczenia. Dotyczy to zarówno sprzedaży do dalszego chowu i hodowli, jak i na rzeź.

Powiatowy Lekarz Weterynarii dokonuje także kontroli 20 % przesyłek zwierząt wprowadzonych na teren powiatu w ramach handlu wewnątrzwspólnotowego.

Dodatkowo prowadzony jest nadzór nad identyfikacją i rejestracją zwierząt w ramach kontroli warunkowości. W tym zakresie kontroli podlega 3% stad bydła, trzody chlewnej, kóz i owiec, 1% stad koni, alpaki oraz zakładów drobiu.

Urzędowy nadzór nad materiałem biologicznym stanowi kontrolę podmiotów zajmujących się unasiennianiem zwierząt (4 podmioty), sprzedażą nasienia świń (5 podmiotów), prowadzeniem punktów kopulacyjnych knura i ogiera (6 podmiotów).

Na terenie powiatu sępoleńskiego działalność prowadzi także 20 podmiotów z zakresu akwakultury.

Wytwarzanie, obrót i stosowanie pasz oraz ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego

Powiatowy Lekarz Weterynarii prowadzi nadzór nad wytwarzaniem, obrotem i stosowaniem pasz w żywieniu zwierząt jako przeciwdziałanie zagrożeniu dla zdrowia zwierząt i ludzi spożywających produkty pochodzenia zwierzęcego.

W ramach planu urzędowej kontroli pasz i wody, w gospodarstwach indywidualnych i punktach obrotu paszami, pobierane są próby po przeprowadzonej analizie ryzyka biorąc pod uwagę czynniki zagrożeń w zakresie bezpieczeństwa pasz, jakości handlowej oraz substancji niepożądanych.

Powiatowy Lekarz Weterynarii w Sępólnie Kraj. sprawuje nadzór nad: punktami obrotu pasz (15 punktów), skupem materiałów paszowych (4 punkty skupu), transportem pasz (12 podmiotów). W ramach nadzoru prowadzone są kontrole 2% gospodarstw w zakresie higieny pasz.

Prowadzony jest również nadzór nad wprowadzaniem materiałów paszowych pochodzenia zwierzęcego - produkcja mączki rybnej i oleju rybnego oraz zakładem pośrednim kat. 1 dokonujący gromadzenia i przeładunku ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego.

Ponadto przeprowadzone są kontrole targowisk w Sępólnie Kraj. i Więcborku pod kątem ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego. Nadzorem objęty jest także zakład przetwórstwa mięsnego - kontrole wykonane pod kątem procentu uzysku ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego. Na terenie powiatu sępoleńskiego znajduje się również 1 ferma norek, gdzie prowadzone są kontrole z zakresu dobrostanu zwierząt i utylizacji.

Nadzór nad przestrzeganiem przepisów o ochronie zwierząt

Kontrole warunków utrzymywania zwierząt dotyczą między innymi: minimalnych norm powierzchni odnośnie gatunku, wieku i stanu fizjologicznego zwierząt, wyposażenia w sprzęt przeznaczony do karmienia i pojenia zwierząt, poziomu stężenia gazów, natężenia hałasu, czystości, warunków oświetlenia, posiadanej przez właściciela dokumentacji leczenia zwierząt.

Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości to: brak tablic informujących o zakazie wstępu osób postronnych do budynków, w których utrzymywane są zwierzęta gospodarskie, niewłaściwy stan sanitarno-weterynaryjny pomieszczeń inwentarskich, brak środków dezynfekujących, brak mat dezynfekcyjnych, brak miejsca do przechowywania środków dezynfekujących i leków, utrzymywanie zwierząt w kojach lub na stanowiskach o nieodpowiedniej powierzchni lub wymiarach.

Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt. 5g ustawy z dnia 29 stycznia 2004r. o Inspekcji Weterynaryjnej do zadań Inspekcji Weterynaryjnej należy również sprawowanie nadzoru nad przestrzeganiem przepisów o ochronie zwierząt. Związane jest to m.in. z podejmowaniem działań interwencyjnych po otrzymaniu sygnałów o niewłaściwych warunkach utrzymywania zwierząt. Wszystkie zgłoszenia skutkują bezzwłoczną interwencją przedstawicieli Powiatowego Inspektoratu Weterynarii, w szczególnych przypadkach wspólnie z przedstawicielami Policji bądź Urzędu Gminy.

Podsumowanie

Powiatowy Lekarz Weterynarii w Sępólnie Kraj. wykonuje wyżej wymienione zadania przy pomocy 11 pracowników Powiatowego Inspektoratu Weterynarii w tym 7 pracowników merytorycznych (2 lekarzy weterynarii, 4 zootechników, 1 technolog chemiczny) oraz lekarzy weterynarii prywatnej praktyki weterynaryjnej, których Powiatowy Lekarz Weterynarii wyznacza w drodze decyzji administracyjnych do czynności urzędowych. Aktualnie wyznaczonych jest 9 lekarzy prywatnej praktyki do wykonywania czynności zleconych.

Powiatowy Lekarz Weterynarii w Sępólnie Kraj. w trakcie wykonywania swoich zadań na mocy porozumienia współpracuje z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym oraz z Biurem Powiatowym Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Oddziałem Terenowym Ośrodka Doradztwa Rolniczego, Kujawsko-Pomorskiej Izby Rolniczej, Wydziałem Rolnictwa i Ochrony Środowiska Starostwa Powiatowego i władzami samorządowymi gmin.

Powiatowy Lekarz Weterynarii w Sępólnie Kraj. wykonuje corocznie wszystkie zadania wynikające z obowiązujących przepisów prawa.

Biorąc pod uwagę wyniki badań oraz wyniki przeprowadzonych nadzorów weterynaryjnych można stwierdzić, że stan bezpieczeństwa sanitarno - weterynaryjnego w zakresie produkcji środków spożywczych pochodzenia zwierzęcego oraz środków żywienia zwierząt jest zadowalający. Ten stan jest wynikiem wysokiej świadomości właścicieli zakładów

przetwórczych oraz profesjonalnej pracy służby weterynaryjnej działającej na rzecz społeczeństwa.

Powiatowy Lekarz Weterynarii w Sępólnie Kraj. we współpracy z samorządami, Izbą Rolniczą oraz Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego prowadzi szereg szkoleń i spotkań informacyjnych dla rolników, poszerzając świadomość hodowców z zakresu chorób zakaźnych zwierząt, co ma wpływ na poprawę bezpieczeństwa biologicznego stad na terenie powiatu.

Powiatowy Lekarz Weterynarii w Sępólnie Kraj. prowadzi również bieżącą współpracę z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Sępólnie Kraj. w celu skuteczniejszego monitorowania, prewencji oraz zwalczania chorób odzwierzęcych.

z przeżyciem:

Powiatowy Lekarz Weterynarii
w Sępólnie Kraj.

Małgorzata Majewska